

Sikkerhetskomiteen 2000 - 2001.

Ulykker i perioden.

I alt er det registrert 64 klatreulykker i 2000 og 2001. I samme periode er 6 personer omkommet i direkte forbindelse med klatring i Norge. En oversikt over ulykkene med kommentarer er samlet i et eget særtrykk, sammen med mer detaljerte rapporter og analyser.

Komiteens virksomhet.

Føringer fra klatretinget 2000.

1. Fremme og bidra til et kontinuerlig, systematisk ulykkesforebyggende arbeid i alle klatreklubber. Sørge for at klubbene utarbeider/oppdaterer en sikkerhetsplan med enkle, målrettede tiltak og for at de følger den opp.
2. Fremme kunnskap, risikobevissthet og ansvarsbevissthet blant klatrere.
3. Holde oversikt over klatreulykker i Norge, med sikte på å trekke lærdommer som kan utnyttes i ulykkesforebyggende arbeid. Formidle lærdommene til hele klatremiljøet.
4. Formidle faglig underbygde råd om sikker klatring til klatrerne, og løpende evaluere NKF's metodesett, kurstilbud og medlemstilbud ellers.

Vi har tatt utgangspunkt i dette, men prioritert registreringsarbeidet og informasjonstiltak.

Hvilke føringer er oppfulgt?

Nr 1: Komiteen har ikke drevet kampanjer eller systematiske oppfølgingstiltak mot klubbene. Lokale sikkerhetsseminarer og informasjon er tilbudt klubber som selv har spurt etter det.

Nr 2: Komiteen har lagt stor vekt på brei informasjon om sikkerhet, bl a med 2 artikkelserier i Norsk klatring og med informasjon på internett.

Nr 3: Videreføring av ulykkesregistreringa og analyser av det innkomne materialet har vært prioritert høyt.

Nr 4: Formidling av ulykkesanalyser og råd om sikker klatring har skjedd gjennom artikkelserier i Norsk klatring, via internett og direkte på henvendelser til komiteen.

Samarbeid med andre organisasjoner.

Sikkerhetskomiteen er direkte representert i NF-styret, med spesielt fokus på sikkerhetsfaglig utveksling med andre fjellsportmiljøer og på utvikling av nasjonal standard for instruktører og kurs i fjellsport. Et NF-arrangert redningsseminar i oktober 2001 skal gi grunnlag for å utvikle standarden for redningskurs og trener 2 fjell-utdanning. Komiteen har også deltatt og bidratt på IKAR-ettermøtet i 2001 og på et nasjonalt snøskredseminar i 2002.

Ulykkesregistrering.

Klatreulykker rapporteres inn til NKF via rapportskjemaet på www.klatring.no. I tillegg er et abonnement på nyhetsoppslag om klatrerelaterte ulykker (Presseklipp ^{A/s}) en verdifull informasjonskilde. Selv om vi må regne med en viss underrapportering, gir systemet meget god informasjon om omfang og karakter av klatreulykker i Norge. Rapporteringsgraden ser ut til å være stabil, og i overkant av 30 rapporter kommer inn hvert år. Over tid gir dette et svært viktig og nyttig grunnlag for ulykkesforebyggende arbeid.

Sikkerhetsseminarer.

Et nasjonalt sikkerhetsseminar ble holdt i Oslomarka 13. - 15.10.2000, med brei deltakelse fra klatre- og fjellsportmiljøene og tunge faglige bidrag. En omfattende rapport ligger tilgjengelig på nettsidene.

Lokale sikkerhetsseminarer er avholdt for / i klubber som har meldt seg interessert, sist i Kirkenes, Tromsø, Bodø, Trondheim, Bergen, Bø og Sarpsborg.

Informasjon.

Komiteen har lagt mye arbeid i å systematisere og trekke kunnskap ut av de innkomne ulykkesrapportene. Ulykkesoversikter og vegledningsstoff ligger ute på sikkerhetskomiteens internettsider og oppdateres jevnlig. Komiteens faste spalte i Norsk klatring, "Den sikre siden" bringer ulykkesanalyser og annet sikkerhetsstoff 6 ganger i året. I samarbeid med Halvor Hagen og Stibolt Norge Ski as ble også informasjonsserien "Veggvett" videreført fram til Norsk klatring nr 2/2001.

Klatrevettvideo.

På oppdrag fra komiteen har Leslie Ayres, Hans Eidstuen og Odd-Roar Wiik laget en 20 minutters videofilm til vegledning og inspirasjon, "Grepert av klatring". Videoen ble utgitt i februar 2002 og selges for kr 100. Den fokuserer på grunnregler for sikker klatring i klatrefelt, med basis i NKFs metodesett.

En klatrevettplakat for innevegger ble utgitt i forrige periode, og tilbys fortsatt gratis til klatreklubber og veggeiere.

Klatring og erstatningsrett.

Dommerfullmektig Pål Jensen har på oppdrag fra komiteen laget ei omfattende utredning om klatring og erstatningsansvar, som er tilgjengelig på nettsidene.

Rapporten er oversatt til engelsk og viderefremidlet til UIAAs "Legal Experts Working Group" som et bidrag i arbeidet med å kartlegge rettsstatus på feltet innenfor UIAA-landene. Tilsvarende utredninger er mottatt fra i alt 16 andre land.

Andre saker.

- 3 Arbeid med sikkerhetsmessige innhold i ny "grønt kort"-ordning, der et hovedmål er å fremme sikkerhet og risikobevissthet på inneveggene.
- 3 Registrerte tilfeller av utstyrsvikt er tatt opp med importørene. De aktuelle sakene er referert på "Den sikre siden".
- 3 Kontakter med NF og NGI om kordinert registreringssystem for klatre- og skredulykker
- 3 Artikler og fagstoff om sikkerhet samles inn bl.a. med sikte på videre formidling.
- 3 På forespørsel avgitt faglige uttalelser til offentlige myndigheter, klubber og andre.

Utfordringer i ulykkesforebyggende arbeid framover.

Den største utfordringa for det ulykkesforebyggende arbeidet er å nå ut til enkeltklatrerne med informasjon og tiltak som kan bidra til bedre kunnskaper, metodekjennskap, risiko- og ansvarsbevissthet. Dette gjelder spesielt overfor det store tilfanget av ferske og uorganiserte klatrere på inneveggene. Utfordring nummer to er å utnytte alle ressursene i det norske klatremiljøet i en samlet innsats for å bygge en åpen, ivaretakende og kunnskapsbyggende klatrekultur.

-Stein Tronstad 11.3.02.